

Danas

EU-Western Balkans Summit Среща на върха ЕС-Западни Балкани

EU Leaders' Agenda, Sofia 2018

POSEBNO IZDANJE POVODOM **SAMITA EU – ZAPADNI BALKAN** U SOFIJI • ČETVRTAK, 17. MAJ 2018.

Bugarska predsedava Savetu EU u „ključnom trenutku za EU“: Premijer Bugarske Bojko Borisov (desno) sa predsednikom Evropske komisije Žan-Klodom Junckerom
Foto: EPA-EFE / Vassil Donev

Samit EU – Zapadni Balkan danas u Sofiji

„UJEDINJENI SMO JAČI“

U programu predsedavanja Bugarske EU navodi se da „kada govorimo o ujedinjenoj Evropi, ne smemo da zaboravimo da je Zapadnom Balkanu potrebna jasna evropska perspektiva i povezanost među zemljama tog regiona, kao i sa zemljama članicama EU“

Lideri Zapadnog Balkana okupiće se danas u Sofiji na velikom samitu EU – Zapadni Balkan, čija je osnovna ideja povezivanje regiona, i koji se održava na inicijativu Bugarske, države koja od 1. januara 2018. predsedava EU. Ovaj događaj smatra se najznačajnijim skupom regiona i EU od samita u Solunu održanom 2003. godine. Stručna i politička javnost na Starom kontinentu jedinstvena je u oceni da je Bugarska vratila temu proširenja EU na Zapadni Balkan u fokus zvaničnog Brisela, što je u skladu i sa krilaticom bugarskog predsedavanja: „Ujedinjeni smo jači“.

U programu šestomesečnog predsedavanja Bugarske navodi se da „kada govorimo o ujedinjenoj Evropi, ne smemo da zaboravimo da je Zapadnom Balkanu potrebna jasna evropska perspektiva i povezanost među zemljama tog regiona, kao i sa zemljama članicama EU“.

„Ambicija bugarskog predsedavanja je

postizanje jasnog akcionog plana sa svakom od tih zemalja, ne stvaranjem nerealnih očekivanja, već kroz konkretne korake... To je put ka dugotrajnom miru, bezbednosti i prosperitetu regiona... Cilj je povezivanje zemalja Zapadnog Balkana – digitalno, obrazovno, kao i u oblastima saobraćaja, energetike...“, ocenjuje Bugarska.

Bugarski premijer Bojko Borisov poručio je da je Bugarska predsedava Savetu EU u „ključnom trenutku za EU“ i da je „okrenuta nova strategija među susedima“. Prema njegovim rečima, svetski lideri priznali su Bugarsku kao faktora na Balkanu, okrenuta je nova stranica u dobrosusedskim odnosima i saradnje. Borisov je istakao da „ćemo nastaviti da štitimo uspešno evropske granice i da budemo stabilan i dosledan partner u EU“.

„Neka nas moto 'Ujedinjeni smo jači' ne vodi samo u predsedavanju EU nego i u razvoju nas ljudi“, poručio je premijer Bugarske. **M. S.**

SPECIJALNO ZA DANAS

Potpredsednica Vlade i ministarka spoljnih poslova Republike Bugarske

EKATERINA ZAHARIEVA: Dugujemo našim susedima svoje najbliže prijateljstvo i podršku

Susret u Sofiji nije za političare, nego za naše građane. Godina 2018. je specijalna ne samo za Bugarsku nego i za naše susede i prijatelje – ovde u Srbiji i u čitavom regionu Zapadnog Balkana. Doduše zajedno smo učinili tako da ta godina bude posebna i za naše partnere u Evropskoj uniji. Samo 11 godina nakon primanja Bugarske u evropsku porodicu, danas mi smo po prvi put predsedavajući Savetom EU. Samo pet godina posle početka pregovora za članstvo u EU Srbija je dobila od Evropske komisije jasn timermski okvir za evročlanstvo. Dok ovo čitate u Sofiji se sprovodi prvi od 15 godina naovamo samit između EU i Zapadnog Balkana.

Ovim susretom bugarsko predsedavanje Savetu EU, ali i bugarska vlada jasno poručuju: „Naša budućnost sa Zapadnim Balkanom je zajednička, a to je Evropa putovanja bez granica, zapošljavanje bez ograničenja, kupovina bez carine.“ Bugarski naponi u ovom pravcu ne završavaju se krajem našeg rotacionog

predsedavanja – dosledno radimo za zblizavanje s našim susedima, te bi mogli da se smatramo uspešnim jedva kad taj proces postane nepovratan. A ja verujem da je ovaj rezultat napora svih nas neminovan. I današnji samit jeste korak prema ovome uspehu. Očekivana Sofijska deklaracija je preliminarno odobrena od svih 28 zemalja-članica EU i podržana od zemalja Zapadnog Balkana. Ona sadrži jasnu političku podršku za evropsku perspektivu regiona. Nešto više – u njoj ima anekse i dopune koji naknadno razvijaju onih šest inicijativa Strategije proširenja Komisije, objavljena 6. februara ove godine.

Ovi tekstovi su naše „zapisano u kamenu“ obećanje da se angažujemo podrškom reformi, povezanošću regiona, civilnom društvom, podrškom malom i srednjem biznisu i obrazovanju mladih ljudi. Ako moram da potražim primer u mojoj rodnoj Bugarskoj, ona je neprepoznatljivo promenjena za poslednjih 11 godina. Danas pred mladima ne stoji dilema da se osećaju Evropljani u otadžbini ili Bugari u

Evropi. Oni su oboje. Imaju mogućnost da se uče u Maastrichtu, da rade u Plovdivu, da se zabavljaju u Novom Sadu, a da se ne osećaju neshvaćeni, neocenjeni, ili ne na svome mestu u bilo kojem od ova tri grada. Ukratko rečeno – to je dupli cilj današnjeg susreta u Sofiji – mi, Evropska unija, da potvrdimo i osnažimo naše angažovanje prema Zapadnom Balkanu, a mi, zemlje regiona, da dokažemo da možemo ne samo da se reformišemo, nego i da to činimo zajedno. Prvo je neophodno, jer je bitno evropske zemlje i institucije da postanu svesni da dugujemo našim susedima svoje najbliže prijateljstvo i podršku. Drugo – da prevaziđemo skepticizam onih naših evropskih partnera koji još uvek ponavljaju vekovno kliše o „balkanizaciji“. Bez jasnog stimulansa od strane EU je teško da se ide putem evropske integracije, ali ako se taj put ne prati dosledno, nije moguće da se osigura iskrena evropska podrška. Neka zajedno – političari i civilno društvo, slomimo ovaj vicious circle i pretvorimo ga u virtuous circle! ▲

Očekivana Sofijska deklaracija je preliminarno odobrena od svih 28 zemalja-članica EU i podržana od zemalja Zapadnog Balkana. Ona sadrži jasnu političku podršku za evropsku perspektivu regiona. Nešto više - u njoj ima anekse i dopune koji naknadno razvijaju onih šest inicijativa Strategije proširenja Komisije, objavljena 6. februara ove godine

Ambasador Republike Bugarske u Srbiji

RADKO VLAJKOV: Zapadni Balkan će doprineti EU

Samit u Sofiji 17. maja će biti kulminacija napora u ovom periodu i odlična pretpostavka „za napred“. Tokom 2003. godine bio je poslednji sastanak u Grčkoj, u Solunu, lidera EU sa liderima država Balkana. Za proteklih 15 godina svako može da vidi šta se sve promenilo. Ako želimo da odnosi između država regiona i ostalih delova Evrope budu potpuni, onda treba da se prihvate norme dobrog susedstva, da se da perspektiva za članstvo. Evropska unija neće biti završen projekat ako se ne uključuje i države Zapadnog Balkana. Od samita u Sofiji očekujemo da bude jedan od najvećih koraka, kulminacija napora Bugarske kao predsednika EU i očekujemo da se prihvati Sofijska deklaracija koja će imati značaj za dalju perspektivu.

Sama činjenica da se posle 15 godina održava samit zemalja regiona i Evropske unije govori o nečemu vrlo bitnom. Na prethodnom samitu 2003. u Solunu su učestvovalе zemlje koje su sada članice EU – Bugarska, Rumunija i Hrvatska. Upravo je zbog napora Bugarske tema proširenja državama Zapadnog Balkana sada stvarnost, a Sofija je uložila mnogo napora pripremajući prioritete bugarskog predsedavanja Savetu EU, pa je uspeła da ubedi partnere iz evropskih institucija i iz država članica o značaju regiona. Moto bugarskog pred-

sedavanja „Ujedinjeni smo snažniji“ koji se vidi i na zgradi parlamenta u Sofiji pokazuje da mora postojati jedinstvo. Upravo zbog toga sam srećan što je Bugarska uspeła. Mi smo uspeali da za vreme ovih meseci i godina pripremajući naše prioritete i sad za vreme našeg predsedavanja ubedimo naše partnere koliko je bitan region Zapadnog Balkana. Mi kao zemlja regiona smo već prošli tim putem. Nama je jasan mentalitet, jasni su nam problemi, jasne su nam potrebe ljudi iz regiona. Ljudi u Srbiji i u ostalim zemljama. Šta je prirodnije od toga da iskoristimo uticaj koji već imamo u EU, da iskoristimo mogućnost predsedavanja, kako bismo ubedili naše partnere da su to normalni ljudi, da će doprineti EU, to su zemlje koje će proširiti tržište EU i koje će pružiti nove mogućnosti. To nas je koštao mnogo napora, ali smo beskraino zadovoljni što smo uspeali. Samo predsedavanje prolazi na jedan vrlo aktivan način. Ne mogu da ne budem zadovoljan načinom na koji se u drugim zemljama, i u Srbiji, regionu, a i u samoj EU, shvata ova naša aktivnost kao vrlo korisna. Ubeđen sam da će se angažovanje Bugarske za proširenje EU zemljama Zapadnog Balkana, te naša kategorična podrška procesima i evropskim integracijama Srbije, nastaviti i posle našeg predsedavanja. ▲

SPECIJALNO ZA DANAS

Rukovodilac Stalnog predstavništva Bugarske u EU

DIMITAR CANČEV: Vratili smo Zapadni Balkan u agendu Evrope

Petnaest godina nakon susreta u Solunu o Zapadnom Balkanu drugi nije bio sproveden. Ne postoji zemlja koja da ne priznaje ulogu Bugarske za povratak Zapadnog Balkana (ZB) u agendu Evrope. Najvažnija poruka koja Bugarska mora poslati se šalje realno samim održavanjem ovog samita jer indikuje da je Bugarska bila u stanju da postavi jedno važno pitanje visoko u agendu EU, da fokusira pažnju prema regionu ZB, da postavi početak procesa koji će trajati i kod sledećih predsedavanja EU. Današnji Samit će završiti deklaracijom koja je već odobrena i harmonizovana od strane 28 članica EU i koja je prihvatila Zapadnobalkanska šestorka.

Ta deklaracija sadrži u svom aneksu konkretne inicijative o povezanosti Balkana – saobraćajna, energetska, digitalna povezanost, sa ekonomskim projektima, sa projektima u sferi obrazovanja, vladavine prava. Ona je vrlo konkretna, te je osnov za projekte u svim ovim sferama. To su projekti koji imaju direktnu povezanost sa životom građana zemalja ZB, ali imaju i direktnu vezu sa nama, Bugarima i bugarskim biznisom, budući da se on može uključiti u realizovanje svih tih projekata u njihovim različitim delovima – infrastrukturnim, ekonomskim i tako dalje.

Priprema susreta EU – ZB počela je od nule, njegova podrška u početku bila je sa dosta rezervi. Uz napore čitave Vlade Bugarske – premijera Bojka Borisova, ministarke spoljnih poslova Ekaterine Zaharieve, bugarske diplomatije, uspeali smo da ubedimo zašto je važno ZB da ima viziju za zajedničku budućnost i da će se proširenje Unije dešavati u skladu sa ustanovljenim pravilima

Priprema susreta EU – ZB počela je od nule, njegova podrška u početku bila je sa dosta rezervi. Uz napore čitave Vlade Bugarske – premijera Bojka Borisova, ministarke spoljnih poslova Ekaterine Zaharieve, bugarske diplomatije, uspeali smo da ubedimo zašto je važno ZB da ima viziju za zajedničku budućnost i da će se proširenje Unije dešavati u skladu sa ustanovljenim pravilima. Deo zemalja članica EU ne priznaju Kosovo, te je bilo potrebno mnogo napora kako bi ubedili vlade da priznaju deklaraciju, jer u EU postoji ustanovljeni mehanizam na osnovu izveštaja za svaku pojedinačnu zemlju – kandidata za članstvo. Do juna EU mora da donese odluku kakav je progres svake pojedine zemlje. Proces pridruživanja vezan je za svrsishodne napore koje smo i mi ulagali kad smo bili kandidat. Svaki susret je dobar znak jer će doprineti pronalaženju rešenja svih otvorenih pitanja, a u okviru Samita biće veliki broj bilateralnih susreta ne samo ZB – ZB, nego i između ZB i zemalja članica, između zemalja članica i zemalja članica. ▲

Sastanci predsednika

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić učestvuje danas na samitu lidera Evropske unije i Zapadnog Balkana, a u Sofiji boravi od juče. Kako je saopštila Služba za saradnju s medijima Bugarske države, Vučić se juče u prestonici Bugarske sastao sa predsednikom Evropske narodne partije Džozefom Dolom (na fotografiji), koga je upoznao sa situacijom u regionu i ekonomskim rezultatima koje je Srbija postigla poslednjih godina.

„Dvojica sagovornika konstatovali su da su mir, stabilnost, prosperitet i saradnja osnovni principi na kojima treba graditi evropsku budućnost Zapadnog Balkana... Predsednik Vučić je istakao da je neophodno raditi na jačanju ekonomske saradnje i naglasio da put ka boljoj budućnosti vodi kroz aktivnu saradnju u brojnim oblastima koje su od interesa zemalja regiona. Predsednik EPP-a Dol je istakao da je uloga Srbije značajna u svim procesima na Balkanu i da će EPP i on kao njen predsednik, nastaviti da podržavaju evropski put Srbije, kao put koji je garant ekonomskog prosperiteta i političke stabilnosti“, navodi se u saopštenju.

Planirano je da se predsednik Srbije sastane i sa austrijskim kancelarom Sebastianom Kurcom, premijerom Švedske Stefanom Levenom, kao i sa glavnom izvršnom direktorkom Svetske banke Kristalinom Georgijevom. **M. S.**

Premijerka Brnabić o digitalizmu i povezivanju

Premijerka Srbije Ana Brnabić učestvovalа danas i sutra na dva događaja u okviru samita EU – Zapadni Balkan u Sofiji. Vlada Srbije saopštila je da će Brnabić 17. maja učestvovati na „Strateškom dijalogu za Zapadni Balkan“, koji organizuje Svet-ski ekonomski forum.

Kako je saopšteno, „svetski lideri, predstavnici međunarodnih organizacija i privrede razgovaraće o tri ključne teme za region: ekonomski rast, trgovina i investicije, važnost digitalne generacije u kontekstu tehnološkog razvoja i jačanje uloge nove generacije mladih lidera“.

„Predsednica Vlade govoriće o digitalnoj agendi i važnosti regionalnog povezivanja, a predstavice i najvažnije rezultate u oblasti digitalizacije i razvoja novih tehnologija. Na skupu će učestvovati i predsednik Svetskog ekonomskog foruma Borge Brende, visoka predstavnica EU za spoljnu i bezbednosnu politiku Federika Mogeriini, premijer Bugarske Bojko Borisov, predsednik Evropske banke za obnovu i razvoj Suma Čakrabarti i direktorka programa za Evropu Svetskog ekonomskog foruma Martina Larkin“, najavila je Vlada Srbije.

Drugod dana boravka u Sofiji, 18. maja, predsednica Vlade će učestvovati na „Bečkom ekonomskom forumu“. **M. S.**

eu2018bg.bg
Българско представителство на Съвета на Европейския съюз

Upravo je zbog napora Bugarske tema proširenja državama Zapadnog Balkana sada stvarnost, a Sofija je uložila mnogo napora pripremajući prioritete bugarskog predsedavanja Savetu EU, pa je uspeła da ubedi partnere iz evropskih institucija i iz država članica o značaju regiona

Program centralnog događaja, 17. мај 2018.

9:15
Dolazak učesnika

10:00
Plenarna sesija: povezivanje

13:00
Zajednička fotografija

13:15
Radni ručak: hvatanje ukoštac sa zajedničkim izazovima

15:00
Konferencija za novinare Tuska, Junkera i Borisova

NA LICU MESTA

NOVA PRILIKA POSLE 15 GODINA ČEKANJA

Piše: Dragan Bisenić

Hvale vredno je dostignuće bugarskog predsedavanja Evropskoj uniji da posle 15 godina postavi „balkansko pitanje“ pred obranu evropsku publiku. U junu 2003. Grčka kao predsedavajući Unijom, sabrala je evropske glavare u Solunu, neposredno pred Olimpijske igre, koji su jednoglasno usklknuli: „Budućnost Balkana je u Evropskoj uniji“. Predsednik Evropske komisije bio je Romano Prodi, koji je imao istinskih ambicija ka brzom uključivanju balkanskih država u Evropsku uniju.

Na sastanku šefova država, koji će se održati u četvrtak, 17. maja, pre podne, razgovaraće se o temama koje je Evropska komisija početkom februara prihvatila u strategiji za Zapadni Balkan. To su inicijative povezane s jačanjem vladavine prava, podrškom društveno-ekonomskom razvoju, digitalizacijom regiona, jačanjem saradnje u pitanjima bezbednosti i migracija, jačanjem transportne i energetske povezanosti i podrškom pomirenju i dobrosusedskim odnosima

U to vreme, prisetimo se, šampion evropskih integracija bila je Makedonija, koja je 2001. prva potpisala Sporazum o stabilizaciji i asocijaciji, da bi iza nje došla Hrvatska. Ishod u kome su se 15 godina kasnije našle ove dve zemlje, u velikoj meri odslikava strategiju i pristup EU tokom svih ovih godina: Makedonija je postala kandidat za članstvo tek 2014, a Hrvatska je već članica Evropske unije.

Moglo bi se reći da je vremenski međuperiod uglavnom bio ispunjen naglašavanjem aspekata bezbednosti u regionu, obeleženih vojnim angažovanjem i finansijskom podrškom, ali uz manje naglašavanje „pridruživanja“ Uniji. To preciziranje, kako sada stvari stoje, izbegnuto je i završnom dokumentu sastanka u Sofiji, što i dalje ukazuje na neodlučnost i dvosmisleno držanje prema zemljama regiona.

Nesumnjivo je da je Evropska unija presudan stabilizujući faktor na Balkanu, kako ekonomski, tako i politički. Nedavne krize u regionalnim odnosima to su i pokazale, pošto je retorika brzo stišana na zahtev evropskih zvaničnika. Finansijski

aspekti odnosa regiona sa Evropskom unijom presudni su za sve zemlje Zapadnog Balkana. Preko 70 odsto njihove trgovine obavlja se upravo sa zemljama Evropske unije. Sa Kinom obim trgovine je pet odsto, a sa Rusijom nešto više od četiri odsto. Kina i Rusija pojavljuju se kao značajniji partneri tek u poslednjih 10 godina, ali u isto vreme trgovinska razmena zemalja regiona sa EU je udvostručena.

U korišćenju pretpriprustne pomoći prednjači Srbija, koja je prošle godine dobila 215 miliona evra, ali po glavi stanovnika najviše se ulaže u Crnu Goru, 40 miliona evra, skoro kao na Kosovu, koje je dobilo 92 miliona evra, više nego dvostruko od Bosne i Hercegovine, koja je dobila 44 miliona evra.

To je samo po sebi već dovoljan argument u formiranju regionalnog samoodređenja. Zbog toga se i od regionalnih lidera očekuje da učine više i potvrde ovaj identitet, za šta im samit u Sofiji pruža drugu priliku posle, zaista, dugog vremena.

Na sastanku šefova država, koji će se održati u četvrtak, 17. maja, pre podne, razgovaraće se o temama koje je Evropska komisija početkom februara prihvatila u strategiji za Zapadni Balkan. To su inicijative povezane s jačanjem vladavine prava, podrškom društveno-ekonomskom razvoju, digitalizacijom regiona, jačanjem saradnje u pitanjima bezbednosti i migracija, jačanjem transportne i energetske povezanosti i podrškom pomirenju i dobrosusedskim odnosima.

Biće održano i više pratećih sastanaka specifično posvećenih inicijativama koje se odnose na investicije, ekonomsku saradnju i saradnju organizacija nevladnog sektora, čiji su organizatori Privredna komora Bugarske, Evropski savet za spoljnu politiku i Bečki ekonomski forum.

U tim skupovima izdvaja se okupljanje koje je pripremio Svetski ekonomski forum iz Davosa, na kome će biti oko 50 učesnika, uz predstavljanje evropskih kompanija koje pokazuju najviše interesovanja za uključivanje u regionalni ekonomski razvoj.

Ako bi se tražio odgovor, šta je to Balkan ponovo učinilo temom na koju valja potrošiti majske prepodne za boravak u Sofiji, ona bi geopolitički razlozi došli na prvo mesto, mada zvaničnici Evropske unije u svom vokabularu o ovome ne govore na ovakav način. Taj odgovor ponudili su vodeći ljudi Svetskog ekonomskog foruma, koji po prvi put održava svoj strateški dijalog sa Zapadnim Balkanom. Dnevni red skupka najbliži je sadržini nacrtu deklaracije koji je već stigao do javnosti, pa se, prema toj analogiji, može pretpostaviti da je i objašnjenje motiva blisko onome koje vlada u Briselu.

Govoreći o regionu u novom geopolitičkom kontekstu, direktorka Evropskog programa Svetskog ekonomskog foruma, Martina Larkin ocenila da Evropa mora da očuva svoje mesto i uticaj u regionu. „Vidimo sve snažnije pokušaje vanevropskih sila da nametnu svoj uticaj u regionu ili da dominiraju u njemu. Zapadni Balkan je nedeljivi deo Evrope i Evropa treba da učini više kako bi očuvala i ojačala svoju poziciju u region. Osim toga, to je značajno pitanje migracija s kojim se Evropa suočava poslednjih godina. To pitanje treba da bude rešavano uz pomoć Zapadnog Balkana, jer bez zemalja ovog regiona ono ne može da se uspešno reši“, rekla je Martina Larkin.

Drugim rečima, tek kada je geopolitički uticaj Evrope doveden u pitanje, jer se u regionu pojavljuju i drugi takmaci, Rusija i Kina, Evropska unija ponovo je uključila senzore uz čiju pomoć treba da učvrsti svoje usidrenje u regionu.

U tom svetlu može se na novi način sagledati priznanje Kosova nezavisnom državom od strane 23 članice EU. To je bio, sada se vidi, još jedan potez koji je ne samo usporio, nego gotovo blokirao ulazak zemalja Zapadnog Balkana u Evropsku uniju. Jasno je već sada da Evropska unija, imajući u vidu stav Španije prema samoproglašenoj nezavisnosti Kosova, neće moći sama da nametne bilo koju odluku koja se odnosi na Kosovo, iako se pre 10 godina činilo da je to „fait accompli“ i da je samo pitanje trenutka kada će sve doći na svoje mesto.

Ovaj evropski samit posvećen Zapadnom Balkanu, čini se, neće daleko odmaći kada je o Kosovu reč. Ne samo zbog Španije, nego i zbog kontaminirajućeg potencijala koje ovo pitanje nosi u novim međunarodnim prilikama. Uz to, nije neprimetno rastući balkanskih uticaj Rusije i Kine, globalnih sila koje se protivno ovako proglašenoj nezavisnosti Kosova.

Na sastanku Brdo-Brioni, kojem je predsednik Saveta EU Donald Task prisustvovao posle entuzijastičke balkanske ture, on je čuo vest o korejskom odustajanju od nuklearnih proba i prihvatanju sastanka sa američkom predsednikom. Bila je to za njega veoma ohrabrujuća vest, koju je na svoj način preneo i na balkansku atmosferu. „I nemoguće je moguće“, sažeo je Tusk.

U Sofiji evropske zemlje raspravljaju o „korejskom naličju“ – američkom izlasku iz nuklearnog sporazuma sa Iranom. Mogao bi to da bude povod i za drugačiju inverziju: „I moguće je nemoguće“. Evropska unija, čini se, nema težak zadatak da se napokon na jasan i nedvosmislen način opredeli koju je od ove dve kraljice izabrala, kada je o Balkanu reč. Sofija je prilika za sve da se to jasno iskaže.

Trgovinski rat sa SAD

Donald Tusk je obavestio šefove evropskih država da će se tokom večere 16. maja razgovarati o posledicama američkog povlačenja iz nuklearnog sporazuma sa Iranom. On je, pri tome, ponovio da će evropske zemlje potpisnice, poštovati sporazum sve dok Iran poštuje uslove koji su precizirani. Predsednik Evropske komisije Žan-Klod Juncker upoznaće evropske lidere sa interesima evropskih kompanija koje posluju u Iranu i čiji interesi treba da budu zaštićeni.

Juncker će nastaviti da govori o trgovinskim pitanjima i tarifama koje su SAD postavile za čelik i aluminijum. Tusk predlaže da se Unija „drži svoga oružja“ u pregovorima sa SAD i zaštiti evropske interese, što uključuje mogućnost recipročnog odgovora, u skladu s pravilima Svetske trgovinske organizacije.

Ministarka za evropske integracije Srbije za Danas

Jadranka Joksimović: Pozitivan politički signal

Samit u Sofiji je prvi, posle Samita 2003. godine u Solunu, na kome će se okupiti lideri članica EU i predstavnici takozvanog regiona Zapadnog Balkana. U Solunu je postojalo obećanje da će se u jednom momentu svi sa Zapadnog Balkana naći u EU. Međutim, prošlo je 15 godina, i zbog različitih okolnosti i u samoj Uniji, ali i drugih promena, samo je Hrvatska, od tada, postala član EU, navodi za Danas Jadranka Joksimović, ministarka za evropske integracije Srbije.

Naša sagovornica ukazuje da „iako proširenje nije zvanična tema Samita, skup u Sofiji doživljava kao jedan pozitivan politički signal. Time se potvrđuje koliko je Zapadni Balkan značajan kao region za Uniju, ali ne samo bezbednosno, već i na druge načine. EU, nema sumnje, region vidi kao područje sopstvenog interesa prvenstveno ekonomskog – kroz privredni rast i napredak, otvaraju se nova tržišta i naravno da i postojeće članice EU imaju koristi od proširenja“.

– Tako da, iako formalno proširenje EU nije tema Samita, nego je to pre svega međusobno intraregionalno povezivanje Zapadnog Balkana,

nesumnjivo je da će upravo povezivanje – koje bi trebalo da kroz različite zajedničke projekte finansirane i delom iz sredstava EU, doprinese da region bude konkurentniji i povezaniji i samim tim spremniji da u jednom trenutku bude deo EU, ističe ministarka Joksimović.

Sagovornica Danasa kaže da što se Srbije tiče, „mi kao država koja je odmakla u procesu pristupanja, otvaramo poglavlja i solidnim tempom napredujemo ka članstvu u Uniji, pokazujemo konstruktivan odnos u regionalnoj saradnji – što nije uvek jednostavno i lako“.

– Od nas se i više očekuje jer smo više i napredovali, to je jasno. Naš je interes da budemo na Samitu, da predložimo neke konkretne projekte koji će doprineti boljem povezivanju

i smanjivanju barijera i za trgovinu i za potencijal rasta koji region ima. Evropske ekonomije, koje su snažne i među najboljima u svetu, u fazi su usporenog rasta i one vide region, i još neke delove Evrope, kao novi impuls budućeg rasta koji će pozitivno uticati na evropske ekonomije. U tom smislu, smatram da Samit, iako proširenje nije njegova tema – ona se indirektno se nameće iz zajedničkih projekata i povezanosti, šalje dobru političku poruku. Mislim da je ovim reafirmisanim interesom EU za Zapadni Balkan, evropska perspektiva dodatno ojačana i Srbija svakako ima interes da bude prisutna na Samitu i da na proaktivan način podrži politiku intraregionalnog povezivanja, zaključuje ministarka za evropske integracije Srbije.

M. Stojanović

Iako formalno proširenje EU nije tema Samita, nego je to pre svega međusobno intraregionalno povezivanje Zapadnog Balkana, nesumnjivo je da će upravo povezivanje – koje bi trebalo da kroz različite zajedničke projekte finansirane i delom iz sredstava EU, doprinese da region bude konkurentniji i povezaniji i samim tim spremniji da u jednom trenutku bude deo EU

Foto: EPA / Pavel Suprenak

Ministar inostranih poslova Bosne i Hercegovine za Danas

Igor Crnadak: Očekujem konkretne projekte

Politički dijalog sa Evropskom unijom je veoma važan, te stoga BiH podržava inicijativu Bugarske da se samiti EU – Zapadni Balkan održavaju češće

M. Stojanović

Foto: EPA / Olivier Hoslet

Ambasador Nemačke u Srbiji za Danas

Aksel Ditman: Potvrda podrške Unije regionu

Srbija, region Zapadnog Balkana i njegov razvoj su teme koje se nalaze na vrhu agende Evropske unije! Državni rukovodioci iz zemalja članica Evropske unije sastaje se čak dva puta sa šefovima vlada i država zemalja Zapadnog Balkana – ove nedelje u Sofiji, a u julu u Londonu. To je potvrda volje Evropske unije da ovaj region napreduje u evropskim integracijama i da mu se pri tom pruži neophodna podrška: u oblasti infrastrukture, na primer, gde se planira po meni veoma važan projekat izgradnje auto-puta od Niša do Prištine, u stvaranju jedinstvenog ekonomskog prostora gde je Srbija dala prvi impuls i u unapređenju regionalnog pomirenja – za šta je važan korak bilo formiranje Regionalne kancelarije za saradnju mladih na Zapadnom Balkanu, poručuje za Danas Aksel Ditman, ambasador Nemačke u Srbiji.

Ditman naglašava da se „Nemačka i nadalje zalaže za evropsku perspektivu celog regiona i snažno podržava sve ove inicijative: savezna kancelarka je pokrenula inicijativu za Berlinski proces i lično se snažno zalaže i pomno prati taj proces“.

M. S.

Foto: FoNet / Zoran Mrda

Nemačka se i nadalje zalaže za evropsku perspektivu celog regiona i snažno podržava sve ove inicijative: savezna kancelarka je pokrenula inicijativu za Berlinski proces i lično se snažno zalaže i pomno prati taj proces

LIČNI STAV

MARŠALOV PLAN KAO PUTOKAZ

Zemlje Zapadne Evrope koje su za vreme rata bile na potpuno suprotnim stranama prevazišle su razlike i pronašle zajednički put za novi početak i to samo dve godine po završetku Drugog svetskog rata. Uspeli su za dve godine ono što mi nismo za 23, koliko je prošlo od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma

Piše: Vesna Marković

Ove godine navršava se tačno 71 godina od Maršalovog plana, koji se smatra jednim od prvih procesa evropskih integracija, odnosno bazom za stvaranje EU kakva danas postoji. Nazvan je i Plan evropske obnove, jer se zasnivao na obnovi ratom porušene Evrope u koju su SAD uložile 13 milijardi dolara, pre svega, u oporavak privrede i infrastrukture. Nekoliko godina kasnije poljoprivredna i industrijska proizvodnja bile su veće nego pre Drugog svetskog rata. S druge strane stvoreno je novo tržište za plasiranje robe iz SAD.

Zemlje Zapadne Evrope koje su za vreme rata bile na potpuno suprotnim stranama prevazišle su razlike i pronašle zajednički put za novi početak i to samo dve godine po završetku Drugog svetskog rata. Uspeli su za dve godine ono što mi nismo za 23, koliko je prošlo od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma. Kada će doći vreme da shvatimo da sa svojim komšijama treba da živimo u miru, da zajedno gradimo budućnost, bez obzira na loša iskustva iz prošlosti?

Odgovor na ovo pitanje pokušava da nam da Berlinski proces, inicijativa za Zapadni Balkan koju je pokrenula 2014. godine Nemačka. Do sada su održana četiri samita na kojima su dogovoreni infrastrukturni projekti, osnovana je Kancelarija za mlade, usvojeni su sporazumi o Transportnoj zajednici i Fondu za Zapadni Balkan. Sve aktivnosti usmerene su na održavanje dijaloga, ekonomsku saradnju i infrastrukturu

povezivanje. Da li je Berlinski proces ispunio svoju svrhu i da li je nakon četiri godine ispunio kako naša tako i očekivanja inicijatora? Pretpostavljam da će poslednji samit u Londonu dati odgovor na ovo pitanje. Da li je Berlinski proces zamišljen kao Maršalov plan za Zapadni Balkan?

Često stičem utisak da su sve ozbiljne reforme koje sprovodimo u senci Briselskog sporazuma koji je inače smešten u okviru Poglavlja 35 (zvanično nazvanog „ostala pitanja“). Jedan od potpisnika, pored Beograda i Prištine, jeste EU kao garant sprovođenja potpisanog. Međutim, ima li EU autoritet da utiče na Prištinu da formira Zajednicu srpskih opština ili bi to lakše pošlo za rukom nekim drugim silama?

Optimista sam kada je u pitanju opstanak EU, jer verujem da države koje su uspele da pronađu zajednički interes nakon užasnih razaranja tokom Drugog svetskog rata, uspeti da pronađu rešenje i za današnje izazove poput Bregzita, migrantske krize, borbe protiv terorizma.

Na Solunskom samitu, održanom 2003. godine, doneta je Deklaracija kojom EU naglašava svoju nedvosmisleni podršku evropskoj perspektivi zemljama Zapadnog Balkana. Petnaest godina kasnije čujemo istu rečenicu. Nama u Srbiji potrebna je jasnija poruka, konkretnija rešenja, što očekujem od samita u Sofiji. Potpuno je logično da Srbija kao stara evropska država bude deo evropske porodice naroda.

Autorka je narodna poslanica SNS i članica Odbora za evrointegracije

ZNAČAJNO PARTNERSTVO SRPSKE I BUGARSKE FIRME, DELTA REAL ESTATE I AP INVESTMENTA

Delta Planet u Varni otvara se krajem godine

Kompanija Delta Real Estate iz Beograda, sa svojim bugarskim partnerom AP Investments, gradi šoping mol Delta Planet u Varni, drugom po veličini bugarskom gradu. Otvaranje šoping mola najavljeno je za novembar ove godine.

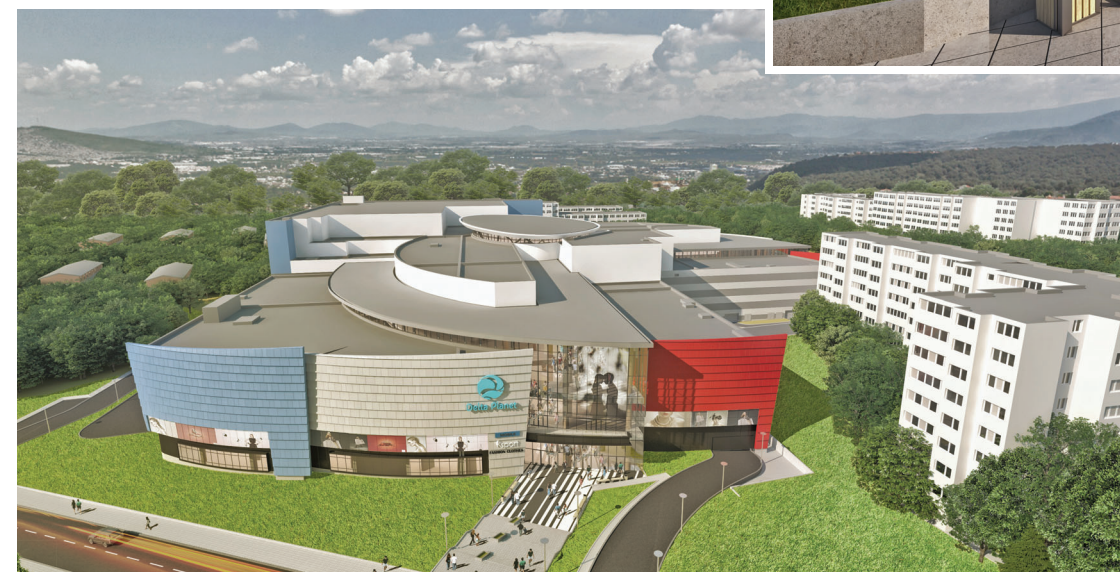
U jesen 2017. Delta i AP Investments saopštili su da su zajednički završili akviziciju šoping-mola u poznatom letovalištu na Crnom moru. Odmah posle toga započeli su radovi na završetku ovog objekta.

„Delta Real Estate nastavlja svoje strateško širenje u oblasti nekretnina. Zadovoljstvo mi je da mogu zvanično da najavim otvaranje još jednog gradilišta u zemlji Evropske Unije, u Bugarskoj“, izjavila je tom

prilikom Zorana Ždrale Burlić, generalni direktor Delta Real Estatea.

Značajnim projektom u Bugarskoj Delta je napravilo nastavila najavljenog širenja svog biznisa nekretnina u regionu bivše Jugoslavije i zapadnog Balkana. U 2017. godini ova kompanija svečano je otvorila Hotel InterContinental u Ljubljani, glavnom gradu Slovenije, u koji je uložila 50 miliona evra.

Šoping mol Delta Planet u Varni predstavlja investiciju vrednu 120 miliona evra. Na ukupnoj površini od 110.000 kvadratnih metara imaće više od 140 lokala i garažu na tri nivoa. U dvanaest najsavremenijih bioskopskih sala, Varna će prvi put dobiti i bioskop u najnovijoj 4DX teh-

nologiji. Ono što Delta Planet čini jedinstvenim je plan investitora da na krovu centra izgradi zelenu baštu sa pogledom na grad i na Crno more.

Bugarsku stranu u ovom projektu predstavlja kompanija AP Investments iz Sofije, na čijem čelu su poznati preduzetnici Angel Angelov i Peter Dudolenski. AP Investment je veliki investitor u oblasti nekretnina, zdravstva, trgovine i maloprodaje. Saradnja dve investicione kompanije

„Na bugarskom tržištu radi više od trideset šoping molova. Mi smo uvereni da će Delta Planet uspeti na tom tržištu, jer iza Delti stoji višegodišnje iskustvo potvrđeno kroz iz-

gradnju i razvoj šoping molova Delta City u Beogradu i Podgorici. Isti takav uspeh naša kompanija je postigla u hotelskom biznisu, otvarajući hotele Crowne Plaza u Beogradu i InterContinental u Ljubljani. Sa takvim iskustvom, sa visoko kvalifikovanim ljudima, sa finansijskom snagom kompanije, želimo da Deltu pozicioniramo na tržištu Bugarske, a vrlo brzo i na tržištima Hrvatske i Albanije. Sa tim ćemo potvrditi poziciju regionalnog lidera u razvoju nekretnina i jednog od najvećih investitora na ovim prostorima“, kažu u Delta Holdingu, u čijem sastavu se nalazi i Delta Real Estate.

Direktor Instituta za saradnju i razvoj iz Tirane za Danas

Ardian Hackaj: EU da podstakne razvoj Balkana

Kao poslednji veliki događaj pre samita Saveta EU koji se održava u junu, samit u Sofiji pružiće jedinstvenu priliku „zapadnobalkanskoj šestorki“ da ubedi EU i države članice EU u svoju posvećenost reformama. U Sofiji, vlade Balkana traže rešenja za teme koje se odnose na 2025. godinu kao „ciljani“ tajming za članstvo, o očekivanom otvaranju pregovora ili slobodnom kretanju ljudi, kaže za Danas Ardian Hackaj, direktor Instituta za saradnju i razvoj iz Tirane. On napominje da „iako se očekuje da se svaka država fokusira na svoje sopstvene ciljeve ili zabrinutosti – za Albaniju je to dobijanje potvrde Saveta EU u junu o otvaranju pregovora o članstvu u EU – svaki balkanski premijer treba da priloži čvrste dokaze da njegova/njena država napreduje, kao i čvrsta uverenja o budućem angažovanju“.

– Isto važi i za EU. Opšte izjave o „budućoj evropskoj perspektivi“ balkanskih država, biće beskorisne, u najboljem slučaju, a kontraproduktivne, u najgorem. Kako bi balkanski narodi ostvarili maksimalnu korist, EU mora da istupi sa konkretnim delima i odgovarajućom agendom. U kratkom roku, balkanski građani očekuju jasne mere koje podržavaju ekonomski razvoj, kao i konkretne socijalne mere u domenu obrazovanja, zdravlja i socijalne zaštite, naročito one koje se odnose na mlade. U tom kontekstu, forma i opseg finansijske pomoći EU u novom finansijskom okviru biće veoma značajni. Stoga, samit u Sofiji daće podsticaj ne samo za „oblikovanje“ posvećenosti EU „zapadnobalkanskoj šestorki“, već i u opredeljivanju neophodnih resursa da se podrže investicije u infrastrukturu, ubrza stopa rasta i omoguće

preko potrebna ulaganja u obrazovanje, zdravlje i socijalno staranje u regionu. Nađamo se da će novi finansijski okvir EU za period od 2020. do 2026. odražavati napredak koji je „zapadnobalkanska šestorka“ postigla na svom reformskom putu ka EU, kao i da će se iskoristiti lekcije naučene u protekle četiri godine tokom intenzivnog angažovanja u inicijativi Berlinski proces, ukazuje naš sagovornik.

Hackaj napominje da se samit u Sofiji održava u trenutku kada rastu tenzije na Bliskom istoku. „U slučaju ostvarenja najgoreg scenarija, izuzetno visoki zvaničnici Evropske komisije pomenuli su mogućnost da će se izbeglički talas proširiti na veliku teritoriju, da će umnogome skočiti cene energenata, a da će terorističke grupe pronaći nepresušan izvor za regrutovanje, što bi dovelo i do procvata trgovine ljudima. Stoga, i EU i države Zapadnog Balkana moraju da iskoriste samit u Sofiji da zajedno rade kako bi se pripremili za takvu mogućnost i osigurali južne granice Evrope“, upozorava sagovornik Danasa.

M. Stojanović

Poslanik Evropske narodne partije u EP za Danas

Franc Bogovič: Proširenje mora biti među prioritetima EU

Samit EU – Zapadni Balkan u Sofiji vidim kao znak jasne i jake odlučnosti EU za evropsku perspektivu regiona i interesa EU za proširenje na Zapadni Balkan. Fokus samita na temi povezivanja sa ciljem poboljšanja veza EU sa Zapadnim Balkanom i u unutar regiona, veoma je važan, pošto su baš povezivanje i saradnja suštinska osnova funkcionisanja Evropske unije i njeno jezgro razvoja i ekonomskog, te socijalnog prosperiteta, a to je ono što najviše treba i zemljama Zapadnog Balkana, ocenjuje za Danas Franc Bogovič, poslanik Evropske narodne partije u Evropskom parlamentu.

Bogovič smatra da će ovaj samit „pokazati i jasnu nameru za konkretniju pomoć zemljama iz regiona na njihovom putu ka EU, ne samo na najvišem političkom nivou, nego i nameru za većom operativnom i finansijskom pomoći iz domena razvojne pretrpustupne pomoći i investicija EU“.

– Dugo sam upozoravao da EU treba da poveća EU fondove pretrpustupne pomoći za Srbiju i za sve druge države Zapadnog Balkana, pošto su IPA fondovi glavni instrument pretrpustupnog procesa, i nadam se da je došlo vreme za to, da će to biti i jedna od mnogih važnih poruka samita

EU – Zapadni Balkan u Sofiji. Članstvo u EU, gde države članice dobijaju kroz zajedničko tržište, a i kohezivni fondovi, koji mogu da smanje razvojni raskorak i nejednakost, kao i da očuvaju radna mesta i da stvore nova – iz tih razloga veoma je značajno. To je naročito bitno za građane, da imaju realnu perspektivu za ekonomski i socijalni prosperitet, a i za mir, međusobno razumevanje i poštovanje susjednih naroda – suseda na Zapadnom Balkanu, evropskih naroda u regionu i u Evropskoj uniji, ističe naš sagovornik.

Bogovič napominje da „članstvo u EU, naravno, znači priznavanje osnovnih pravila i principa Unije, a proces pristupanja apostrofira i glavne političke i ekonomske reforme, zahteva napredak na području pravosuđa i vladavine prava, borbe protiv korupcije, slobode medija, a to će uz snažniju političku podršku EU biti mogućnost za lakši i ubrzan proces evropske integracije regiona“.

– Maksimalno podržavam proces evropske integracije zemalja Zapadnog Balkana i ta tema treba da ostane među prioritetima evropske političke agende, zaključuje poslanik EP za Danas.

M. Stojanović

Dugo sam upozoravao da EU treba da poveća EU fondove pretrpustupne pomoći za Srbiju i za sve druge države Zapadnog Balkana, pošto su IPA fondovi glavni instrument pretrpustupnog procesa, i nadam se da je došlo vreme za to, da će to biti i jedna od mnogih važnih poruka samita EU – Zapadni Balkan u Sofiji

Direktor istraživanja ISAC fonda za Danas

Igor Novaković: Moguće obnarodovanje dogovora

Što se tiče samita u Sofiji, čini se da je dinamika koju je uspostavila EU sa Strategijom proširenja veoma ublažena sa stavovima Madrida oko učešća Prištine. Najavljuje zajednička deklaracija EU i Zapadni Balkan neće biti usvojena i biće svedena na izjavu države domaćina. Samim tim je politički značaj umanjnjen. Međutim, kako su u toku pregovori oko imena Makedonije i u koliko dođe do proboja, najverovatnije će dogovor biti obnarodovan na samitu, što će mu povećati političku važnost, ocenjuje za Danas Igor Novaković, direktor istraživanja Centra za međunarodne i bezbednosne poslove (ISAC fonda).

M. S.

Nemački politikolog za Danas

Franc-Lotar Altman: Biće usvojen izbalansiran dokument

Samit EU – Zapadni Balkan u Sofiji je politički događaj gde će biti ponovljena posvećenost EU „zapadnobalkanskoj šestorki“ sa samita održanog u Solunu 2003. Imajući u vidu unutrašnje probleme EU i razlike između bloka koji i dalje ima 28 članica u vezi

Naš sagovornik ističe da će biti stavljen više naglasak na uslovljavanje, „ali ne očekujem da će na samitu biti ispunjene nade Albanije i Makedonije da dobiju datume za početak pregovora o članstvu u EU“. „Dalji napredak očekujem na samitu u

Londonu, koji se održava u okviru takozvanog Berlinskog procesa, gde će se okupiti države EU sa zapadnobalkanskom šestorkom da bi diskutovale o konkretnim pitanjima koja se ne tiču proširenja“, objašnjava Altman.

M. S.

ANALIZA

VETAR U JEDRA EVROPSKOJ INTEGRACIJI

Piše: Vedran Džihić

Naravno, važno je da postoji neka nova vrsta pažnje za Zapadni Balkan u EU. Svaka prilika koja navodi vjetar u jedra EU integraciji i koja može unaprijediti proces je dobrodošla. Nažalost, uvertira za Samit je bila više bolna nego euforična. Protivljenje Španije da se nađe za istim stolom sa Kosovom je zasjenilo sve ambicije Bugarske. U procesu diskusije o zajedničkoj rezoluciji samita Španci nisu bili sami u protivljenju nekim ambicioznijim formulacijama po pitanju proširenja. Još uvijek je apetit za proširenjem u većini zemalja EU veoma veoma malen do nepostojeći.

Koliko god samit u Sofiji hipotetički bio važan, u njemu se krije i niz opasnosti. Prva je opasnost od velikih očekivanja 15 godina poslije samita u Solunu. Sofija nije Solun, 2018. nije 2013. Perspektiva članstva u EU nakon ispunjenja domaćih zadataka će biti potvrđena, ali to je ono što Unija nije ni poricala od Soluna do danas. Dakle, ništa suštinski novo. Nova strategija za proširenje u februaru je rekla

Jasno je da prijema Zapadnog Balkana u Evropsku uniju neće biti ako EU, kao politički projekat, ne osmisli samu sebe, i suštinski i institucionalno, ponovno kao jednu zajednicu zasnovanu na demokratskim i liberalnim vrijednostima. To znači, bez cijepanja članica na liberalni blok, desno-populistički ili neki drugi...

gotovo sve što EU u ovom momentu može i želi da kaže. Proširenje će se, stoga, desiti kada države budu spremne. A to može potrajati i potrajaje imajući u vidu trenutnu situaciju u regiji koja više nalikuje minskom polju nego poligonu na kojem se države nadmeću u ispunjenju reformi, osnaživanju pravosuđa, borbi za slobodu medija itd., za sve ono dakle što EU od njih traži.

I naravno, proširenje će se desiti tek kada EU bude spremna. A kada će to biti, to također ne znamo. I to je ono što je navelo francuskog predsjednika Makrona da neposredno nakon prezentacije izvještaja u proširenju u aprilu kaže kako proširenja neće biti prije unutarnje konsolidacije EU. Trenutno EU ulazi u ključnu fazu njene novije istorije: počinje velika debata

o budžetu. Postavlja se i dalje pitanje kako će proces Brexita biti priveden kraju. I otvoreno je po meni centralno pitanje kako će izgledati „bitka“ između Brisela i Mađarske, u momentu kada Orban najavljuje kraj liberalne demokratije i borbu za renacionalizaciju Unije na kršćanskim osnovama, tzv. kršćansku demokratiju. Upravo taj antiliberalni momenat, kojeg možemo nazvati i autoritarnim, predstavlja suštinsku dilemu za proširenje i za sve zemlje Zapadnog Balkana. Već sad imamo neku vrstu „autoritarne konvergencije“ ili paraliteta u načinu kako se poima i egzekutira vlast između Mađarske s jedne strane i recimo Srbije, kao što imamo neku sličnu vrstu paraliteta između Turske i dijelova političke elite Bošnjaka u BiH.

Pored svega toga čini mi se da u regiji vodi utrka ko će i kako obezvrijediti vrijednosti EU i očiglednije pokazati da spremnost za ozbiljnim putem ka EU ne postoji. Retorika između susjeda je sve agresivnija, otvoreno se napadaju mediji, kontrola pravosuđa je sve direktnija, otvoreno se koketira sa Rusijom, Turskom, Kinom.

Kad podvučemo crtu, jasno je da prijema Zapadnog Balkana u Evropsku uniju neće biti

ako EU, kao politički projekat, ne osmisli samu sebe, i suštinski i institucionalno, ponovno kao jednu zajednicu zasnovanu na demokratskim i liberalnim vrijednostima. To znači, bez cijepanja članica na liberalni blok, desno-populistički ili neki drugi... Ako ne dođe do suštinskog procesa u Evropskoj uniji, mislim da takva i rastrgana EU nikada neće biti spremna za prijem zemalja Zapadnog Balkana, i da će onda, naravno, i 2025. godina koja se spominje kao mogući datum prijema Srbije i Crne Gore u Uniju, biti makulatura, tj. promašena godina, prijedlog bez bilo kakve vrijednosti. U tom kontekstu i samit u Sofiji bi ostao samo istorijska skica bez ikakve vrijednosti.

Autor je profesor na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beču

Foto: EPA-EFE / Olivier Hoslet

Federika Mogherini: Zapadni Balkan je deo budućnosti Unije

Visoka predstavnica EU za spoljnu politiku i bezbednost Federika Mogherini poručila je nedavno da je „trenutak da se postignu promene kako bi se učinio nepovratan napredak zemalja regiona ka EU“.

„Zapadni Balkan je Evropa i biće deo budućnosti Evropske unije, jače, stabilne i ujedinjene Unije... To je pitanje zajedničkog interesa i zajedničke odgovornosti koju delimo sa zemljama regiona u korist svih naših građana... Ovo je trenutak da se

postignu pozitivne promene kako bi se učinio nepovratan i transformativan napredak ka EU“, ocenila je ona.

Govoreći o današnjem samitu u Sofiji, ona je izjavila da će to biti „veoma važan događaj koji će pokazati da EU i njeni partneri u regionu dele iste ciljeve“. „To će biti prvi i najvažniji politički znak da EU i njeni zapadnobalkanski partneri ne dele samo isti geografski prostor već i političke ciljeve i istu sudbinu“, kazala je Mogherini. **M. S.**

Johanes Han: Obogaćivanje, a ne breme

Komesar EU za susedsku politiku i pregovore o proširenju Johanes Han istakao je da „postoji rastuća spremnost među državama članicama EU da se bave proširenjem“. Prema njegovom mišljenju, prijem novih država „nije breme, već obogaćivanje“.

„Ne podržavam ideju o Evropi u više brzina jer bi to navelo države članice na razlaz. Umesto toga, svi mogući napori treba da budu uloženi da se omogući slabijim državama da ojačaju u Evropskoj uniji“, smatra Han.

M. S.

Foto: EPA / Boris Pejović

eu2018bg.bg
Българско председателство на
Совета на Европейския съюз

Dodatak je realizovan pod pokroviteljstvom
Ambasade Republike Bugarske u Srbiji.

Urednica: Marija Stojanović

Prelom: Zoran Spahić

Marketing: Vesna Lačarak

Obrada fotografija: Mina Crnobrnja i Stanislav Milojković

Lektura: Ana Rončević